

ใช้สื่อ เป็น = อยู่เป็น

รัฐเบต ปรีเชล*

จากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ที่ผ่านมา เชื่อว่าน่าจะก่อให้เกิดพฤติกรรมเกี่ยวกับการใช้สื่อสังคมออนไลน์ของใครหลายคนเปลี่ยนแปลงไป และถึงแม้ว่าตอนนี้สถานการณ์จะคลี่คลายไปมากจนเกือบเข้าสู่สภาวะปกติแล้ว แต่พฤติกรรมเหล่านั้นน่าจะกลายเป็นกิจวัตรประจำวันของใครหลาย ๆ คนไปแล้ว เพราะในยุคโควิดที่เรามีการ WFH (Work From Home) ต้องมีการรายงานตัว เช็กชื่อเข้าทำงานผ่านแอปพลิเคชัน LINE คลุกคลีอยู่กับ Smart phone ทั้งในเวลาทำงาน และเวลาว่าง แถมยังจะต้องมีการโพสต์ผลงานให้เห็นผ่านทาง Facebook กันไปอีก ทำให้ดูเหมือนว่าการใช้ Social Media Online จะถูกยกระดับขึ้นจากการใช้งานเพื่อเรื่องส่วนตัว กลายมาเป็นใช้เพื่อการทำงานของเรามากขึ้นแล้ว

* นักวิชาการโสตทัศนศึกษาชำนาญการ กลุ่มงานพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีการศึกษา กองเทคโนโลยีการศึกษา สำนักการศึกษา

อย่างไรก็ตาม การทำงานในโลกความจริงกับโลกออนไลน์ก็ยังคงมีความแตกต่างกันอยู่ เพราะในที่ทำงานเราสามารถแสดงบทบาทหน้าที่ ความรู้ความสามารถ ทักษะและความคิดเห็นกันต่อหน้าต่อตาได้อย่างเต็มที่ และพร้อมที่จะรับ Feedback จากเพื่อนร่วมงานได้ดีอยู่แล้ว แต่ในโลกออนไลน์เราอาจจะพลั้งเผลอ “โพสต์” หรือ “แชท” อะไรไปบางอย่างที่นำไปสู่ความสงสัยของใครบางคนแบบไม่รู้เนื้อรู้ตัวก็เป็นได้ ดังนั้นเมื่อเราจำเป็นต้องก้าวเข้ามาสู่ยุคที่ต้องทำงานในโลกออนไลน์แบบนี้ด้วยแล้ว ก็คงต้อง “อยู่ให้เป็น” โดยการเรียนรู้และให้ความสำคัญกับการใช้ถ้อยคำต่าง ๆ ที่จะแชร์ออกไป เพื่อจะรักษาความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนร่วมงานของเราไว้ให้ได้ดีด้วย โอกาสนี้ผู้เขียนขอแชร์ประสบการณ์และเทคนิคดี ๆ ที่ใช้ในการดำเนินชีวิตบนโลกออนไลน์ให้ทุกท่านได้ลองอ่านกันครับ

๑. ใช้คำสุภาพ

ในที่นี้หมายถึง คำธรรมดาที่ไม่หยาบคาย (แต่คงไม่ต้องถึงกับ

“ การกระจายข่าวสารที่ไม่เป็นความจริงหรือเชื่อถือไม่ได้ จะทำให้ผู้อื่นจะเกิดความสับสนว่าสิ่งที่เราแชร์มานั้นจริงหรือไม่ และมีนจะทำให้ความน่าเชื่อถือในตัวเราลดลงจนหมดไปในที่สุด ”

ขึ้นต้นด้วยกราบเรียน... ลงท้ายด้วยความเคารพ) เพราะเราอาจจะคุ้นชินกับการคุยเล่นกับเพื่อนสนิทและติดไปจนถึงการแสดงความคิดเห็นบนโลกโซเชียล ซึ่งเราต้องพึงระลึกไว้เสมอว่าใน LINE Group หรือกลุ่ม Facebook ที่เราเป็นสมาชิกอยู่นั้น นอกจากจะมีบรรดาเพื่อน ๆ เราแล้ว ยังมีหัวหน้าหรือ ผอ. รวมอยู่ด้วย หากเราแชท แชร์ หรือโพสต์ด้วยถ้อยคำที่ไม่ค่อยน่ารักลงไปแล้ว สำหรับเพื่อนอาจจะดูเหมือนเป็นเรื่องขำ ๆ แต่สำหรับคนที่ไม่สนิทหรือหัวหน้าแล้วอาจจะทำได้แค่ม่อ่อนเท่านั้น

ชัชวาลย์

๓. ไม่ “แหวะ” พู่อื่น

ถึงแม้จะไม่ได้เอ่ยชื่อใครก็ตาม แต่เชื่อเถอะว่าคนอ่านรู้ ทุกคนรู้ อันนี้ เชื่อว่าหลายคนคงเคยเห็นกันอยู่บ้าง ซึ่งอยากบอกจริง ๆ ว่าการทำแบบนี้ ไม่มีประโยชน์อะไรเลย ช้ำร้ายยังเป็น เสมือนเป็นการแสดงออกถึงพฤติกรรม และทัศนคติของผู้กระทำเองนั่นแหละ ว่าอยู่ในระดับที่ควรปรับปรุงแค่ไหน ดังนั้น หากเราไม่ต้องการดูเป็นคนร้าย ๆ ในสายตาชาวเน็ตแล้วละก็ ควรจะ หลีกเลี่ยงหรืองดเด็ดขาดกับการทำ พฤติกรรมแบบนี้ไม่ว่าจะเป็นในโลก ออนไลน์หรือโลกความจริงก็ตาม

๓. เช็ก ก่อน แชรส์

เพราะคนเรามักจะตื่นเต้นและ เชื่ออย่างหมดใจไปกับสิ่งที่เห็นเป็น ครั้งแรก การที่เราแชร์อะไรไปแล้ว ปรากฏในภายหลังว่าสิ่งนั้นไม่ใช่เรื่องจริง ให้เรารู้ไว้เลยว่าเป็นการยากมากที่จะ แก้ไขความเข้าใจผิดเหล่านั้นให้หมดไปได้ โดยเฉพาะในสมัยที่โทรศัพท์มือถือ สามารถเข้าถึงข่าวสารได้จากทุกซอกมุม ของโลกและเผยแพร่ไปสู่มวลชน ได้อย่างรวดเร็วเพียงปลายนิ้วสัมผัส การกระจายข่าวสารที่ไม่เป็นความจริง หรือเชื่อถือไม่ได้ จะทำให้ผู้อื่นจะ เกิดความสับสนว่าสิ่งที่เราแชร์มานั้น

จริงหรือไม่และมันจะทำให้ความน่าเชื่อถือในตัวเราลดลงจนหมดไปในที่สุด ดังนั้นก่อนที่จะกด “แชร์” สิ่งใดเราควร “เช็ค” หรือตรวจสอบที่มาของข้อมูลนั้น รวมถึงแหล่งอ้างอิงสนับสนุน ข้อมูลดังกล่าวให้มั่นใจเสียก่อนว่าเป็นความจริง

๔. หลักเลี่ยงการเมือง

มีตัวอย่างหรือกรณีศึกษาให้เห็นอยู่เป็นประจำว่าบุคคลที่มีอิทธิพลในโลกออนไลน์ต้องลดบทบาทลงเพียงเพราะแสดงความคิดเห็นทางการเมือง แม้จะเป็นการแสดงความคิดเห็นในฐานะประชาชนคนหนึ่งก็ตาม แต่ก็ไม่พ้นจะโดน “ทัวร์ลง” จากผู้ที่มีความเห็นต่าง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการที่เราเป็นผู้ปฏิบัติงานในองค์กรราชการก็ควรที่จะเพิ่มความระมัดระวังในการแสดงออกต่อผู้อื่นว่าสนับสนุนฝ่ายใดอย่างสุดตัว แม้จะมีความรู้สึกที่คนนี้เพื่อนเรา คิดเหมือนเรา ถกกันได้ พูดกันได้ แต่ใจคนก็เปลี่ยนแปลงกันได้เหมือนกัน เราอาจจะต้องบาดหมางกับเพื่อนร่วมงาน หัวหน้า รวมทั้งกระทั่ง

ญาติพี่น้องของเราเอง อันเนื่องมาจากความคิดเห็นทางการเมืองที่ไม่ตรงกัน ซึ่งจะเป็นการทะเลาะกันในเรื่องที่ไม่เป็นเรื่องไปเสียเปล่า ๆ

๕. งดแสดงตัวตนด้านมืด

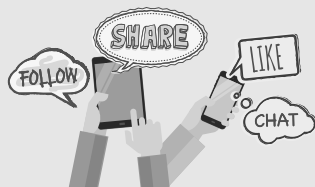
เราอาจจะคิดว่านี่แหละคือตัวตนของฉัน พื้นที่ของฉัน ไม่ผิด ไม่แคร้ แต่การที่เราเปิดเผยความ Dark ออกไปในพื้นที่สาธารณะ (ไม่ว่าจะเป็นรสนิยมทางเพศ ภาพวาบหวิด ภาพความรุนแรง ฯลฯ) ก็ไม่พ้นสายตาคนอื่นที่กำลังจ้องมองพื้นที่สาธารณะของคุณอยู่ และเขาเหล่านั้นพร้อมจะตัดสินความเป็นคุณแบบที่คุณไม่มีสิทธิเถียงหรือโต้แย้งคัดค้านได้เช่นเดียวกัน เพราะฉะนั้นหากคุณอยากจะสร้างตัวตน ก็ควรเลือกให้มีภาพลักษณ์เป็นแบบที่น่าคบหา สบายตา จดจำง่าย ไม่ควรปล่อยให้ความสนุกเพลิดเพลินจนเกินงาม มาทำให้เราต้องถูกเพื่อนร่วมงานมองด้วยสายตาแปลก ๆ และใช้คำพูดลับหลังเราด้วยถ้อยคำที่ไม่น่าฟังเท่าไรนัก

๖. โลกของเราไม่มีตัวคนเดียว

ฟังแล้วอาจจะดูงง ๆ แต่ก็นั้นแหละ โลกออนไลน์ที่อยู่บนมือถือของเราก็เป็นโลกใบเดียวกับกับโลกออนไลน์ในมือถือของคนอื่น ขณะที่เราเดินทางมาทำงานแล้วต้องพบเจอผู้คนมากเท่าไร ใน Facebook ใน Twitter เราก็ต้องพบเจอผู้คนเหล่านั้นอยู่เช่นเดียวกัน ดังนั้นถ้าในโลกความเป็นจริงเราใช้ชีวิตแบบคนธรรมดา รู้จักช่วยเหลือและให้เกียรติซึ่งกันและกัน ไม่พูดจาวาไรร้ายดูถูก หรือทำกิริยาดูหมิ่นผู้อื่น ซึ่งเป็นสิ่งดีงามและสำคัญมากในการสร้างสรรค์สังคมให้สงบสุข หากเราจะทำสิ่งเหล่านั้นกับผู้คนในโลกออนไลน์ด้วย เราก็จะเป็นคนที่น่าคบค้าสมาคมและได้รับการยอมรับอย่างจริงใจ ทั้งจากเพื่อนร่วมงานและรวมถึงผู้อื่นอันเป็นที่รู้จักของเราด้วยนั่นเอง

ทั้งหมดที่กล่าวมานั้นก็คือเรื่องราวดี ๆ ที่อยากบอกต่อ แต่ก็เพียงประสบการณ์ของผู้เขียนเพียงเท่านั้นเอง บางท่านอาจจะมีเทคนิคหรือวิธีการที่ดีกว่า ก็รับทวงแชร์มาฝากกันบ้างนะครับหากมีโอกาส สิ่งสุดท้ายที่อยากจะบอกก็คือ เป็นเรื่องจริงอย่างมากที่คนทุกคนมีเสียงที่จะพูดและมีสิทธิที่จะเป็นตัวของตัวเองได้มากที่สุด แต่ในบางโอกาสและบางพื้นที่ เราก็คงจะพิจารณาถึงความเหมาะสมด้วยเช่นเดียวกัน เราจะไม่ลืมว่าเราสามารถทำสิ่งใด ๆ ที่เราชอบได้ทุกอย่าง แต่เราก็ต้องไม่ลืมว่าสิ่งนั้นจะต้องไม่ทำให้ผู้อื่น สังคม รวมไปถึงตัวเราเองด้วยต้องลำบากไปด้วยเช่นเดียวกัน เพียงเท่านี้ก็น่าจะเพียงพอสำหรับการเรียนรู้เพื่อ **อยู่ให้ปีบนโลกออนไลน์ของเราได้แล้วครับ**

เครดิตภาพ : <https://www.modify.in.th/18990>